

VERKSAMHETSBERÄTTELSE SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

VERKSAMHETSÅRET 2020-09-01 – 2021-08-31

Sammanställd av Josefin Lind

Svenska Läkare mot Kärnvapen har under verksamhetsåret 2020/21 fortsatt att fokusera arbetssätt till främst digitala möten och även detta verksamhetsår prioritera verksamhetsfokus som fungerar i pandemin. Inga nya konferenser har ägt rum men digitala möten, konferenser och webinarer har kommit att etableras alltmer och blivit ett frekvent inslag i verksamheten. Såväl för interna som externa möten.

Föreningen har använt olika vägar för att bedriva omfattande verksamhet, både digitala och mer analoga. Vi har givit ut fyra nummer av vår medlemstidning ”Läkare mot Kärnvapen” som har handlat bland annat om FN:s konvention om förbud mot kärnvapen trätt i kraft och hur det kan påverka nedrustningen samt om strålsjuka, kärnvapen och effekter av höga stråldoser, kärnvapenstaternas upprustning. Det fjärde numret kom ut dagarna efter verksamhetsårets slut och var ett extra tjockt jubileumsnummer med anledning av att föreningen fyller 40 år 2021.

Vi har lanserat en helt ny hemsida på slmk.org med ett modernare utseende och tydligare koppling till läkaryrket och till kärnvapenfrågan.

Vi har även fått tacka de AP-fonder som har valt att avsluta sina investeringar i kärnvapen som ett resultat av SLMK:s hårda arbete för detta. Dialogen med dessa fortsätter samt med Tredje AP-fonden som ännu inte avyttrat sina investeringar i kärnvapen.

Under hösten 2020 fokuserade arbetet mycket inför FN:s kärnvapenförbuds 50:e ratificering, vilket krävs för avtalets ikraftträdande. 24 oktober ratificerade Honduras som 50:e stat avtalet, tidpunkten var oklar och vi visste inte när detta skulle ske. När avtalet trädde ikraft 22 januari uppmärksammades det till viss del i media, tack vare vårt förberedande arbete. Vi samarbetade med ICAN och en PR-byrå som ICAN anlitat för att i svenska medier uppmärksamma detta och att Sverige inte är med i avtalet i svensk media.

Vi har också hållit i dialogmöten med ett flertal riksdagsledamöter om förbudet för att höja kunskapsnivån och förbereda ledamöter med goda argument och information.

Arbetet med att uppmärksamma att föreningen under 2021 fyller 40 år har till stor del pågått under detta verksamhetsår, även om själva uppmärksammandet skedde under det följande verksamhetsåret.

OM FÖRENINGEN

Svenska Läkare mot Kärnvapen grundades 1981 och har sedan dess varit en av de mest centrala organisationerna för kärnvapenedrustning i Sverige. Vi är idag den största och enda organisationen som enbart fokuserar på kärnvapenfrågan i Sverige och den enda med anställd personal. Genom den internationella läkarrörelsen mot kärnvapen (IPPNW) och International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN), som IPPNW grundade 2007, har vi ett brett internationellt kontaktnät och påverkansmöjlighet. IPPNW och ICAN är två av de främsta civilsamhällesaktörerna i den internationella nedrustningspolitiken tillika båda är mottagare av Nobels fredspris (1985 och 2017).

Vårt arbetssätt är dialog med politiker och beslutsfattare samt informationsarbete gentemot allmänheten för att informera om de medicinska och humanitära konsekvenserna av kärnvapen och därigenom bilda opinion och skapa förutsättningar för kärnvapenedrustning. Vi har 40 års erfarenhet av påverkans- och informationsarbete i kärnvapenfrågan och många av våra mest aktiva medlemmar har varit med sedan starten. Svenska Läkare mot Kärnvapen är associerad medlem i Svenska Läkaresällskapet, registrerad som nätverksmedlem i Svenska Läkarförbundet och medlem i den internationella styrgruppen för ICAN.

MEDLEMSKAP

Svenska Läkare mot Kärnvapen välkomnar läkare och medicine studerande samt lärare vid medicinsk fakultet som medlemmar. Vid verksamhetsårets utgång hade vår förening 2106 betalande medlemmar. Medlemsavgiften är för läkare 290 kr per år och för studenter 100 kr per år. Avgiften har varit oförändrad sedan ett tiotal år. Av medlemmarna är cirka hälften kvinnor och hälften män vilket speglar Läkarförbundets medlemsbas.

ASSOCIERAT MEDLEMSKAP

Efter att tre yrkesföreningar mot kärnvapen (Forskare och Ingenjörer mot Kärnvapen FIMK, Sjuksköterskor, Sjukgymnaster och Analytiker mot Kärnvapen SSAMK samt Svenska Tandläkare mot Kärnvapen STMK) valde att lägga ned sina respektive föreningar har deras medlemmar erbjudits att bli associerade medlemmar i Svenska Läkare mot Kärnvapen. Medlemsavgiften för våra associerade medlemmar är 200 kr per år för ordinarie medlemmar och 100 kr för studentmedlemmar. Den största gruppen av associerade medlemmar utgörs av f.d. Forskare och Ingenjörer mot Kärnvapen med ca 155 betalande. De medlemmar som tillkommit via f.d. Tandläkare mot Kärnvapens är nästan 100 och genom f.d. Sjuksköterskor, Sjukgymnaster och Analytiker mot Kärnvapens drygt 10. Svenska Läkare mot Kärnvapen välkomnar fler associerade medlemmar inom dessa professioner.

STYRELSEN, VERKSTÄLLANDE UTSKOTTET OCH ÅRSMÖTET

En presentation av styrelsens ledamöter finns på föreningens webbplats, www.slmk.org. Styrelsen har haft 6 sammanträden under verksamhetsåret. Det första hölls i början av september 2020 och det andra i november 2020. I januari 2021 hölls ett kort styrelsemöte före Svenska Läkare mot Kärnvapens årsmöte, ett konstituerande styrelsemöte direkt efter årsmötet och därefter ett vanligt styrelsemöte. Det sista styrelsemötet för verksamhetsåret hölls i mitten av april. Alla verksamhetsårets styrelsemöten, inklusive årsmöten hölls via Zoom.

Vid årsmötet omvaldes Åsa Lindström till ordförande och David Victorin omvaldes till vice ordförande. Styrelsen består av 9 ordinarie medlemmar, 1 studentrepresentant, 4 suppleanter och 1 studentsuppleant samt 1 adjungerad styrelseledamot. Som föreningens auktoriserade revisor omvaldes Christina Gotting och Eva Stein omvaldes som dennes suppleant. Som föreningsrevisor omvaldes Bengt Lindell och som dennes suppleant valdes Carl-Henrik Hybbinette. Föreningsrevisorn fyller även funktionen som mottagare av meddelanden från ”visselblåsare”. Till valberedning valdes Andreas Tolf, Leonore Wide och Christina Vigre Lundius. Dr. Emma Rosengren föreläste i samband med årsmötet om ubåtskrisen 1981 och ett genusperspektiv på detta, berättat ur hennes doktorsavhandling som hon disputerade med hösten 2020.

Verkställande utskottet (VU) håller månatliga sammanträden via Zoom. VU utgörs av 4 styrelsemedlemmar: ordföranden, vice ordföranden, sekreteraren och studentrepresentanten. Kassaförvaltaren och generalsekreteraren är ständigt adjungerade medlemmar i VU.

KONTOR OCH PERSONAL

Svenska Läkare mot Kärnvapen har ett kansli med anställd personal som sköter det löpande arbetet för att organisationen ska fungera i ett långsiktigt perspektiv och på daglig basis. En betydande del av verksamheten utförs av anställd personal på kansliet. Personalen är utbildad inom bland annat internationell politik och rätt samt journalistik, och bidrar till att utforma organisationens opinions- och påverkansarbete på ändamålsenliga sätt och även inom ekonomi och administration för att säkerställa att föreningens ekonomiska och administrativa förehavanden sköts på ett kontinuerligt och korrekt sätt. Föreningen har sitt huvudkontor i Stockholm.

Josefin Lind är föreningens generalsekreterare och högsta ansvarig tjänsteperson med ansvar för kontorets verksamhet inklusive budget och personalfrågor. Cerese Olsson som har skött den löpande ekonomin, medlemsregistret och övriga administrativa uppgifter sedan 2012 sade under verksamhetsåret upp sig och ersattes i februari av Jane Földes som vid två tillfällen har vikarierat för Cerese Olsson under hennes båda tidigare föräldraledigheter. Clara Gullman Levin kom i februari tillbaka från sin föräldraledighet på deltid och gick i mars upp på heltid. Michaela de Verdier som projektanställdes under Clara Gullman Levins bortavaro anställdes på heltid i april som ansvarig för press och organisationsutveckling. Klas Lundius som sedan många år varit föreningens kassaförvaltare ansvarar för kapitalförvaltningen. Christina Vigre Lundius är styrelsens kontaktperson för arbetsmiljöfrågor och genomför regelbundna samtal med personalen om såväl den fysiska som den psykosociala arbetsmiljön.

EKONOMI OCH FÖRVALTNING

Svenska Läkare mot Kärnvapen har en stabil ekonomisk situation. Internt genererade medel i form av medlemsavgifter, gåvor från medlemmar och givare samt spararnas bidrag via Swedbank Humanfond utgjorde under verksamhetsåret ca 59 procent av föreningens inkomster. Framförallt medlemmarna och de associerade medlemmarna skänker regelbundet extra bidrag till verksamheten. Vi har dessutom en krets av trogna givare och stödpersoner. Totalt är det ca 2 900 personer som skänker bidrag. Givarnas generösa svar på våra medlemsbrev gör att vi i regel kan mobilisera ekonomiska resurser för angelägna projekt vilket är mycket värdefullt. Det ideella sparandet i Swedbank Humanfond gav oss i februari 2021 totalt 414 187 kr. Totalt under 26 år, fr.o.m 1994 och t.o.m 2021, har föreningen erhållit 11 680 095 kr från det ideella sparandet i Humanfonden.

Bokslutet den 31 augusti 2021 visade på ett resultat på 332 993 kr. Föreningen har en god likviditet. Vid bokslutet var 21 % av kapitalet placerat i svenska och globala aktiefonder, 25 % i en blandfond (med 64 % i aktier och 36 % räntor), 27 % i företagsobligationsfonder och resterande 27 % på bankkonton. Årsredovisningen finns på hemsidan. Svenska Läkare mot Kärnvapen har som policy att inte placera i fonder eller bolag som har anknytning till kärnvapenindustrin.

Från Folke Bernadotteakademin, FBA, beviljades SLMK i januari 2021 ett verksamhetsstöd på 1 215 000 kr. Verksamhetsstödet var riktat till bland annat tidskriften Läkare mot Kärnvapen, lokalhyra för vårt Stockholmskontor inklusive del av lön för administrativt arbete och för generalsekreteraren, närvaro vid förhandlingar i New York inom icke-spridningsavtalet med mera.

SVENSK INSAMLINGSKONTROLL OCH 90-KONTON

Svenska Läkare mot Kärnvapen har två 90-konton och den ekonomiska redovisningen kontrolleras därför enligt Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter. Dessa stipulerar att minst 75 % av insamlade medel skall användas till föreningens ändamål. Svenska Läkare mot Kärnvapen klarar alltid den gränsen med god marginal.

KVALITETSKOD ENLIGT GIVA SVERIGES RIKTLINJER

Föreningen är medlem i Giva Sverige och har utarbetat en kvalitetskod för etisk insamling enligt Giva Sveriges riktlinjer. Som koden föreskriver upprättar Svenska Läkare mot Kärnvapen årligen en effektrapport i september. Kvalitetskoden och effektrapporten återfinns på Svenska Läkare mot Kärnvapens hemsida enligt Giva Sveriges föreskrifter.

KLIMATKOMPENSATION FÖR FLYGRESOR

Vid årsmötet 2009 beslutades att Svenska Läkare mot Kärnvapen ska klimatkompensera för alla flygresor som görs i föreningens regi. Efter några års beräkningar av utsläpp av koldioxid-ekvivalenter från individuella flygresor bestämde styrelsen 2013 att föreningens klimatkompensation tills vidare sker genom årlig inbetalning till Vi-skogen. Vi-skogens klimatkompensation bidrar till ökade intäkter och skördar för bönder i Östafrika vilket leder till tryggad livsmedelsförsörjning. Under verksamhetsåret har inga flygresor ägt rum varför ingen klimatkompensation har gjorts.

DATASKYDDSFÖRORDNINGEN

25 maj 2018 trädde EU:s nya dataskyddsförordning i kraft, General Data Protection Regulation. Förordningen innebär ökat skydd för individen och tydligare ägandeskap hos individen för de egna personuppgifterna. Förordningen gäller alla företag och organisationer i hela EU samt även de utanför EU som behandlar EU-medborgares personuppgifter. Vid brott mot förordningen kan så mycket som 4 % av den globala omsättningen utkrävas i sanktioner. Styrelsen för Svenska Läkare mot Kärnvapen har tagit fram policy för personuppgifter samt skapat nödvändiga strukturer och krisberedskap för hantering av personuppgifter.

FRIVILLIGARBETE OCH ERSÄTTNINGAR

Föreningsarbetet vilar till stor del på ideellt arbete som utförs utan ersättning. Många medlemmar bidrar med både stora och små arbetsinsatser. Sammanlagt har medlemmar under verksamhetsåret lagt 523 arbetsdagar på föreningen. Dessa dagar är fördelade på 45 personer. Beträffande ersättning till medlemmarna har SLMK en sparsam policy som formaliserades med ett styrelsebeslut 2013. Vid styrelsemöten erhåller styrelsemedlemmarna kostnadstäckning för resa och övernattnig. Inför konferenser och andra möten tas beslut från gång till gång. Full kostnadstäckning ges i regel bara till studenter och anställda samt ibland till personer som har specifika uppdrag för föreningens räkning. I övriga fall ersätts endast konferensavgiften eller ges resebidrag motsvarande billigaste resa.

INFORMATION OCH UTVECKLING

En ständig fortbildning inom kärnvapenfrågan sker för medlemmarnas del genom tidningen Läkare mot Kärnvapen, medlemsutskick samt digitala nyhetsbrev. Rikligt med aktuell information finns tillgängligt för alla på föreningens hemsida och i sociala medier. På föreningens styrelsemöten ingår ofta utbildningsinslag.

Förutom tidskriften Läkare mot Kärnvapen får föreningens medlemmar vanligtvis tre medlemsbrev per år med aktuell information om arbetet med kärnvapenedrustning och

föreningens verksamhet. Det inkluderar två insamlingsbrev, ett i april och ett i samband med Hiroshimadagen i augusti, med förfrågan om ekonomiskt stöd till specifika projekt. Den som missat att betala sin medlemsavgift erhåller påminnelsebrev med ytterligare information. Därtill skickas regelbundna nyhetsbrev via e-post ut till de medlemmar som anmält intresse för detta.

Personalen fortbildas genom kurser och utbildningar från bland annat arbetsgivarorganisationen FREMIA om frågor som rör anställning och arbetsrätt, Giva Sverige om frågor kring insamling, dataskyddsfrågor och dialog med medlemmar, PwC om revision och ekonomisk kontroll men också Globalportalen om sociala medier och digital kommunikation.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPENS VETENSKAPLIGA RÅD

Svenska Läkare mot Kärnvapens vetenskapliga råd består i slutet av verksamhetsåret 2020-21 av 11 ledamöter inom olika vetenskapsområden. Rådets uppgift är att följa utvecklingen inom kärnvapenområdet och bidra med information baserad på de kunskaper som ledamöterna har som specialister inom respektive fält. Ledamöterna bidrar regelbundet med artiklar i SLMKs tidning. Det vetenskapliga rådet har regelbundna kontakter med Pugwash och söker ordna gemensamma aktiviteter med dem.

Under verksamhetsåret har rådets medlemmar, i likhet med tidigare år, hållit två möten, den 1 oktober 2020 resp den 22 april 2021, bägge gångerna via Zoom. Efter varje möte har ett relativt fylligt protokoll skrivits.

Under året har rådets uppgift och funktionssätt diskuterats. Många har saknat feedback från SLMKs styrelse. Under höstmötet tillsattes ett arbetsutskott bestående av tre ledamöter Kåre Axell, Stefan Björnson och Lars Rydén med uppgift att samordna verksamheten, följa upp aktuella frågor mellan mötena och rådgöra internt.

Rådet har under året noga följt vad som händer inom ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) och utvecklingen av konventionen mot kärnvapen, TPNW (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons). Den politiska låsning som förhindrar Sverige att skriva på (militärt samarbete med USA) har ifrågasatts. Rådet konstaterade att ICAN Cities Appeal samlar hundratals städer runt om i världen. I Sverige har Göteborg och Uppsala fattat beslut om att ansluta sig. För närvarande avhandlas frågan om anslutning i förvaltningsdomstolen, eftersom man har ifrågasatt om det ligger inom den kommunala kompetensen.

Regeringen beslutade 2020 att ge uppdraget att inrätta ett nytt nationellt kunskapscentrum för forskning om kärnvapenedrustning till Uppsala universitet. Centret har inrättats vid Institutionen för Freds- och konfliktforskning, vilket innebär att fokus kommer att vara på förhandlings- och avtalsfrågor. Vetenskapliga rådet förväntar sig att ha ett nära samarbete med centret.

Rådet har uppmärksammat att den nya Totalförsvarsplanen inkluderar ett antal scenarier där Sverige utsätts för ett ”medelstort” kärnvapenangrepp med en 100 kt bomb över olika typer av mål. Den brister dock i sin vidare analys av konsekvenser och skyddsåtgärder. Speciellt förefaller det märkligt och orimligt att ansvaret för skyddsåtgärder läggs på de enskilda kommunerna. MSB har fått i uppdrag av regeringen att förbereda samhällets beredskap för ett eventuellt kärnvapenangrepp. Rådet följer utvecklingen av detta.

Rådet har följt forskningen om den skärnvapenvintern och genom ledamoten Gunilla Svensson även stött ny forskning inom området. Vi har konstaterat att de tillgängliga fallstudierna har gällt en kärnvapenkonflikt i området Indien-Pakistan, medan vad som skulle hända vid en kv-konflikt på nordliga breddgrader är obeforskat.

TIDSKRIFTEN LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Tidskriften är vår medlemsskrift som utkommer med fyra nummer per år med en upplaga på drygt 3 000 exemplar. Det är den enda tidskriften i Sverige som enbart bevakar kärnvapenedrustning. Redaktionen består av Josefin Lind (ansvarig utgivare) Michaela de Verdier (redaktör), Clara Gullman Levin samt Gabriel Holmbom (layout). Under verksamhetsåret har Jan Larsson och Ulf König slutat som ansvarig utgivare respektive korrekturläsare, vilket de har gjort under ett 20-tal år. Inge Axelsson bidrar med en krönika till varje nummer. Under verksamhetsåret har externa skribenter varit forskaren Kjølv Egeland, dr. Emma Rosengren och professor emeritus Peter Wallensteen.

Tidskriften är även medlemsblad för vår danska systerförening Danske Læger mod Kernevåben. På utskickslistan står många bibliotek och institutioner samt personer verksamma inom politik och förvaltning, fredsföreningar och våra stödpersoner. Tidningen kan läsas på föreningens hemsida.

Under verksamhetsåret utgavs följande nummer med respektive huvudtema:

Nr 161 november 2020. Ett nummer specifikt tillägnat nya medlemmar med mer grundläggande kärnvapen- och föreningsinformation. FN:s kärnvapenförbud träder i kraft. Beträktelser från akutsjukhuset. Medicinska effekter av kärnvapen och medlemsintervjuer.
Nr 162 februari 2021. Kärnvapenförbudets ikraftträdande. Hur kan kärnvapenförbudet förändra spelplanen för nedrustning och är verkligen kärnvapnen förbjudna?, ny avhandling om kärnvapen och genus samt verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2019-2020.
Nr 163 maj 2021. Kärnvapenstaterna upprustar, akut strålskada, bokrecension samt minnesord över Bernard Lown och Maj Britt Theorin.
Nr 164 augusti 2021. Svenska Läkare mot Kärnvapen 40 år. Ett jubileumsnummer med tillbakablickar i föreningens 40 åriga arbete för en kärnvapenfri värld. Medlemmar och anställda gör nedslag och berättar om olika händelser, framgångar och möten under fyra decennier.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPENS WEBBPLATS WWW.SLMK.ORG

Föreningens webbplats sköts av personalen på kontoret. Uppdatering sker regelbundet och under verksamhetsåret har en fullständig omarbetning av hemsidan gjorts med helt nytt utseende och byte av webhotell. På bloggen återfinns personliga reflektioner över aktuella händelser det har under verksamhetsåret har det blivit sex blogginlägg. Hemsidan slmk.org har haft mellan 400–700 unika besökare per månad under verksamhetsåret.

FÖRENINGEN I SOCIALA MEDIA

Svenska Läkare mot Kärnvapen på Facebook, facebook.com/SLMK.1981 uppdateras så gott som dagligen och hade den sista augusti 2021 2241 följare. Antal följare ökar stadigt varje månad.

Föreningens Twitterkonto, twitter.com/IPPNWSweden, hade 380 följare och Instagramkontot, instagram.com/lakaremotkarnvapen, hade 478 följare den sista augusti 2021.

Föreningen har även en YouTube-kanal, Läkare mot Kärnvapen med 18 uppladdade videos i slutet av verksamhetsåret. Där finns bland annat en animerad film om Sverige och FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, inspelade seminarier och kampanjserien ”Det kan verka omöjligt tills det är gjort”.

Föreningen förvaltar en podcast, Atombombspodden, som vid verksamhetsårets slut hade 8 avsnitt, senaste avsnittet är från 2018. Under verksamhetsåret har planer för att återuppväcka podden tagits fram tillsammans med bland annat upphovsmakaren tillika vice ordförande David Victorin.

ÖVRIGA MEDLEMSKAP

Svenska Läkare mot Kärnvapen är medlem i Globalportalen och i föreningen Folk och Försvar.

LÄR OM KÄRNVAPEN www.laromkarnvapen.se

Lär om Kärnvapen är en webbaserad informationsdatabas om kärnvapen med många olika infallsvinklar. Texterna finns på svenska, norska, engelska och med sammanfattningar på ryska. Sidan ger grundläggande och djupgående information om olika aspekter på kärnvapen och utgör en resurs för alla som är intresserade av att lära sig mer om dessa frågor. Sidan uppdateras regelbundet. Till Lär om Kärnvapen hör också ett material med hjälpmedel för lärare med idéer och inspiration för skolundervisning för framförallt årskurs 7 – 9, gymnasiet och folkhögskolor. Läromaterialet baserar sig på ett mer omfattande material från ICAN:s hemsida. Hemsidan Läromkarnvapen.se har haft mellan 3000–6000 unika besökare per månad under verksamhetsåret.

AKTIVITETER INRIKES

HIROSHIMADAGEN 2021

På Hiroshimadagen 2021 arrangerade Läkare mot Kärnvapens medlemmar i Göteborg tillsammans med Fredsam ett möte i Fredslunden i Vasaparken i Göteborg. I programmet uppmärksammades bortgången av Maj Britt Theorin samt ett samtal mellan ungdomar från Göteborgs FN-förening om hur arvet av kärnvapen förs vidare. Sedvanligt sjöng Matilda Magnusson och musiken spelades av Jazzmusiker för fred. Gunnar Westberg ringde till Ring i P1 och kommenterade det ständiga kärnvapenhotet.

Vår ordförande Åsa Lindström deltog på ett webinarium arrangerat av svenska FN-förbundet. Vi skickade ut två pressmeddelanden, dels för att uppmärksamma Hiroshimadagen och dels med nyheten om av vi tillsammans med fyra andra organisationer inom sjukvård och humanitär sektor, bland annat Sveriges Läkarförbund och Röda Korset, visar vårt stöd för ikraftträdandet av FN:s kärnvapenförbud. Beträffande övriga lokala manifestationer, v.v. se lokalgruppernas rapporter.

ANTI-ATOMBOMBSDIPLOMET

2021 års anti-atombombsdiplom presenterades efter verksamhetsårets slut då utdelningen skedde i samband med föreningens 40-årsfirande den 10 september 2021. Diplomet tilldelades tidigare utrikesminister Margot Wallström, mer information kommer i nästa verksamhetsberättelse.

BOKCIRKEL

En bokcirkel har startats under verksamhetsåret på initiativ av, och under ledning av studentrepresentant Clara Brune. Cirkeln har flera av föreningens medlemmar med och de läser såväl skönlitteratur som mer facklitteratur och möts regelbundet digitalt för diskussion om boken. Gruppen har även skrivit bokrecension till tidskriften Läkare mot Kärnvapen.

EFTERFRÅGAN AV VÅR EXPERTIS

Svenska Läkare mot Kärnvapen har under verksamhetsåret deltagit som expert i webinar anordnade av andra civilsamhällesorganisationer så som Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF och Nätverket för kärnvapenedrustning. Vi också blivit intervjuade i tidningen Pax samt deltagit som experter i Svenska Freds och Skiljedomsföreningens podcast Fredspodden.

Vi har som expertorganisation haft möten och dialog med Tredje AP-fonden och AP-fondernas Etikråd för att få Tredje AP-fonden att avyttra sina investeringar i kärnvapen och för att få Etikrådet att ändra sitt ställningstagande om kärnvapen.

Det arbetspapper med fyra förslag till åtgärder Sverige kan ta för att stärka arbetet som kärnvapenfri nation och på konkret och effektivt sätt ta avstånd till kärnvapen som vi tog fram 2020 har vi under detta verksamhetsår arbetat med att sprida och förklara. De fyra punkterna är: 1. Signera och ratificera TPNW, 2. Anta en nationell lagstiftning mot införsel av kärnvapen på svenskt territorium, 3. I alla överenskommelser om militärt samarbete inkludera en skrivelse om att kärnvapen aldrig är en del av dessa och 4. Tydliggöra att Sverige inte står under några kärnvapenparaplyer idag, och inte heller under några omständigheter kommer att acceptera positiva säkerhetsgarantier av någon kärnvapenstat i framtiden. Syftet med detta är att erbjuda ytterligare diskussions- och beröringspunkter i möten med politiker, myndigheter, beslutshavare etc. för att bredda kärnvapendiskussionen och ge förslag till mindre steg som ändå är betydelsefulla för svensk del.

FÖRELÄSNINGAR OCH SEMINARIER

Svenska Läkare mot Kärnvapen erbjuder föreläsningar till skolor, föreningar, politiska aktörer m.fl. Under verksamhetsåret har föreningen föreläst i flera delar av landet.

Vi har föreläst digitalt i flera läkarsammanhang, däribland för medicinstudenter på KI, en vårdcentral och föreningen IFMSA. Vi har även föreläst för Rotary samt haft föreläsningar för medlemmar.

Vi har under verksamhetsåret arrangerat 6 webinar med olika teman; kärnvapen och folkrätten med Magnus Løvold från ICRC, ikraftträdandet av FN:s konvention om förbud mot kärnvapen tillsammans med flera andra civilsamhällesorganisationer, kärnvapen och genus med dr Emma Rosengren, Stockholmsinitiativet med Sveriges ambassadör för nedrustning- och icke-spridning Ann-Sofie Nilsson, olika perspektiv på nedrustningen kan gå framåt med forskaren Kjølvs Egeland samt om finansieringar i kärnvapenbolag med Susi Snyder från Don't Bank on the Bomb.

KOMMUNIKATION

Under verksamhetsåret har vi tagit fram en ny kommunikationsstrategi för att utveckla och förbättra föreningens utåtriktade kommunikation. Listan med debattartiklar och annan extern kommunikation ligger sist i dokumentet.

SAMARBETE MED SVERIGES LÄKARFÖRBUND

I oktober 2018 antog World Medical Association (WMA) en resolution som välkomnar FN:s konvention om förbud mot kärnvapen och uppmanar alla stater att ansluta sig till konventionen. Resolutionen bekräftar ännu en gång att den medicinska professionen har en plikt att arbeta för avskaffandet av kärnvapen och därför har Svenska Läkare mot Kärnvapen regelbunden kontakt och samarbete med Sveriges Läkarförbund. På Hiroshimadagen skrev vi ett öppet brev till regeringen med en uppmaning om att signera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, tillsammans med Svensk Sjuksköterskeförening, Svenska Röda Korset och IFMSA Sweden (International Federation of Medical Students Association).

TRYCKSAKER

Vi har tagit fram en broschyr för medlemsrekrytering och nyckelband.

POLITISKA PARTIER OCH UNGDOMSFÖRBUND

Kansliet håller kontinuerlig kontakt med riksdagsledamöter i utrikesutskottet och försvarsutskottet. Vi har haft gruppmöte med Socialdemokraterna, inte minst för att stärka de som är positiva till TPNW inför deras partikongress i november 2021. Vi ser att det finns ett starkt stöd inom socialdemokratin för ett svenskt tillträde till TPNW och fortsätter verka för att det får genomslag ända upp i partiledningen. Vi har även ordnat möten med och träffat representanter från Miljöpartiet, Moderaterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet samt Grön Ungdom. Vi har även haft sporadisk kontakt med Centerpartiet.

UTRIKESDEPARTEMENTET

Svenska Läkare mot Kärnvapen bevakar och för dialog kring hur Sveriges regering agerar i olika internationella fora där kärnvapenedrustning och icke-spridning avhandlas, och vi diskuterar detta med representanter för Utrikesdepartementets enhet för nedrustning och icke-spridning (UD-NIS). Under året har vi deltagit i ett par större möten med enheten och även varit särskilda rådgivare på ett separat mindre möte på temat genus och nedrustning tillsammans med IKFF. Vi ordnade även ett möte med kabinettssekreterare Robert Rydberg i samband med att Beatrice Fihn besökte Stockholm hösten 2020.

FOLK OCH FÖRSVAR

Svenska Läkare mot Kärnvapen är sedan några år tillbaka medlemmar i Folk och Försvar. 2021 års rikskonferens var digital och vi följde det via deras Youtubekanal. Kärnvapen hade ingen särskilt stor roll och möjligheten till interaktion var minimal. Vi har efterfrågat separat webinar om kärnvapen, först var de skeptiska men sedan ordnade de ett men då blev vi inte inbjudna att delta utan fick endast möjligheten att åhöra webinar.

NÄTVERKET FÖR KÄRNVAPENNEDRUSTNING

Inom detta nätverk samarbetar ett 15-tal svenska organisationer för en kärnvapenfri värld. Svenska Läkare mot Kärnvapen representeras av Leonore Wide samt Meit Krakau. Angående seminarier anordnade av Nätverket, se Stockholmsföreningens aktiviteter nedan.

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET

Svenska Läkare mot Kärnvapen är associerad medlem i Svenska Läkaresällskapet. Leonore Wide har som föreningens representant deltagit i fullmäktigemöten. Carin Odhner är suppleant.

INTERNATIONAL PHYSICIANS FOR THE PREVENTION OF NUCLEAR WAR – IPPNW

IPPNW är en världsfederation med aktiva föreningar i ett 40-tal länder spridda över hela världen. Svenska Läkare mot Kärnvapen håller kontakt med IPPNW:s huvudkontor i USA och systerföreningar i ett flertal länder. Gunnar Westberg, tidigare co-president i IPPNW är en av skribenterna på IPPNW:s blogg <https://peaceandhealthblog.com/> . Under verksamhetsåret har Svenska Läkare mot Kärnvapen inte haft någon representant i IPPNW:s styrelse, vilket vi tidigare haft under många år. IPPNWs internationella kongress blev uppskjuten pga Coronapandemin. En digital kongress hölls i mars 2021. Till den nominerade vi Carlos Umaña från Costa Rica till co-president samt Ruth Mitchell från Australien, Inga Blum från Tyskland och Knut Mork Skagen från Norge till IPPNWs styrelse. Kongressen beslutade att välja 4 co-presidenter och Carlos Umaña valdes tillsammans med Arun Mitra, Indien, Sally Ndung'u, Kenya och Tilman Ruff, Australien. Ruth Mitchell och Inga Blum valdes in i styrelsen. Åsa Lindström är medlem i IPPNW:s internationella råd och deltog i kongressen som SLMKs councillors, David Victorin deltog som vice councillors. Även Gunnar Westberg och Erik Wareborn deltog från SLMK i den digitala kongressen. Josefin Lind deltog på ett internationellt styrelsemöte i september 2020, Åsa deltog också på ett digitalt internationellt styrelsemöte november 2020. Åsa och David har deltagit i ett par nordiska digitala IPPNW-möten och Gunnar har deltagit i ett digitalt europeiska IPPNW-möten.

SLMK betalar årligen den överenskomna medlemsavgiften på 4 USD per medlem och år till centrala IPPNW d.v.s. omkring 10 000 USD per år. Vi är sedan många år ett av de länder som betalar den största medlemsavgiften.

NORDISKT OCH EUROPEISKT SAMARBETE

Svenska Läkare mot Kärnvapen har goda kontakter med den norska föreningen Norske Leger mot Atomvapen. Våra kansli har kontinuerlig kontakt och vi har arbetat mer under året med att tillgängliggöra artiklar för varandras medlemstidningar samt dela övrig information och material. Vår förenings tidskrift Läkare mot Kärnvapen är medlemstidning även för vår danska systerförening Danske Læger mod Kernevåben.

Nordiska IPPNW-möten hölls under hösten under samordning av Norske Leger mot Atomvapen.

Europeiska organisationer inom ICAN har upprättat en mer regelbunden kontakt och haft månatliga digitala möten under verksamhetsåret, där SLMK deltagit.

Åsa Lindström håller kontakt med IPPNW:s europeiska koordinator Angelika Claussen och vi har deltagit på ett Europeiskt IPPNW möte.

INTERNATIONAL CAMPAIGN TO ABOLISH NUCLEAR WEAPONS, ICAN

Vi samarbetar i arbetet för en kärnvapenfri värld inom ICAN som samlar gräsrotsorganisationer från hela världen med olika inriktningar i arbetet mot kärnvapen. I augusti 2021 var fler än 600 organisationer i över 100 länder registrerade som partners till ICAN och SLMK sitter i kampanjens globala styrgrupp sedan 2012. Gruppen möts via Zoom en gång i månaden. Under året har SLMK haft en ledande roll i styrgruppens arbete genom att Josefin Lind är koordinator för HR-kommittén inom styrgruppen samt att Clara Levin inträtt i ekonomikommittén.

ÅRSRAPPORTER FRÅN LOKALFÖRENINGAR OCH LOKALGRUPPER

STOCKHOLM

Föreningens såväl inre som utåtriktade arbete har under år 2020 – 2021 varit starkt påverkat av den pågående corona-pandemin. Inom SLMK Stockholm har åtta protokollförda digitala arbetsmöten arrangerats, två protokollförda digitala studiemöten samt ett årsmöte. Till styrelse för det kommande verksamhetsåret valdes: ordförande Leonore Wide, vice ordförande Gösta Alfvén, kassör Karin Wrangsjö, övriga ledamöter Meit Krakau, Eva Petersson (associerad medlem). Sekreterare alternerande. Studentrepresentant vakant. Till revisor valdes Erland Richardson och dennes suppleant Benny Petersson. Valberedning utgörs av Anne-Marie Snellman och Carin Odhner.

Under året har ett flertal av Stockholmsgruppens aktiviteter skett i samarbete med SLMKs riksförenings kansli. Stockholmsföreningens medlemmar är representerade i riksföreningens styrelse: Meit som sekreterare, Carin O och Eva P (adjungerad) som ledamöter, Gösta och Benny som suppleanter. Leonore ingår i valberedningen. Meit deltar i riksföreningens månatliga VU-möten. Eva P hade upprepade kontakter och ställde frågor om katastrofmedicinsk beredskap till sjukvårdspersonal på regionnivå inom Centerpartiet, samt skickade informationsmaterial om vad som skulle hända vid ett kärnvapenattentat mot Stockholm. Uttalandet från World Medical Association m.fl. organisationer som välkomnade kärnvapenförbudet infördes genom Evas initiativ på Svensk Sjuksköterskeförenings webbplats och genom Meits initiativ på Sveriges läkarförbunds webbplats.

Föreningen anordnade en Target X-manifestation 22 januari i samband med att FN:s konvention om förbud mot kärnvapen trädde i kraft, på Raoul Wallenbergs torg. Gösta, Carin O och Eva P ingick i en planeringsgrupp för att fira SLMK 40 år den 10 september 2021, som skulle bli ett större evenemang i Skånska gruvan på Djurgården. Men planerna fick lov att strykas efter att pandemin satt stopp för stora fysiska möten. Gösta och Leonore bidrog med texter till 40-årsskriften, Läkare mot Kärnvapen nr 164. Flera föreningsmedlemmar har deltagit vid de informationsmöten för civilsamhällets organisationer, CSOs, som anordnats av Utrikesdepartementets enhet för nedrustning och icke-spridning, UD-NIS.

Stockholmsföreningen ingår i ”Nätverket för kärnvapennedrustning” och representeras av Leonore och Meit vilka under året arrangerat tre webinarer under verksamhetsåret. Vi bidrar regelbundet med en andel av kostnaderna för Nätverkets seminarier/webbinarier. Meit skrev tillsammans med Clara Brune en bokrecension om boken ”The Button” i Läkare mot Kärnvapen nr 163, maj 2021. Boken hade lästs i SLMKs digitala bokcirkel som startades av Clara Brune i januari 2021.

GÖTEBORG

SKÅNE

DEBATTARTIKLAR

26/9 2020 Karlskoga Tidning-Kuriren, Norran samt Norrtelje Tidning
”Sverige står utanför”

<https://www.karlskogatidning.se/2020/09/26/sverige-star-utanfor/>

12/10 2020 Dagens Arena, ”Presidenten, covid-19 och kärnvapenkoderna”

<https://www.dagensarena.se/opinion/presidenten-covid-19-och-karnvapenkoderna/>

24/11 2020 UNT, ”Kärnvapenavtalet måste undertecknas av Sverige”. Debattartikel av SLMK:s vetenskapliga råd.

<https://unt.se/nyheter/artikel/7r3dmzel>

22/1 2021 Dagens Arena, Sverige tystas av USA och Nato. Debattartikel tillsammans med IKFF, Svenska Freds och Svenska FN-förbundet.

<https://www.dagensarena.se/opinion/sverige-tystas-av-usa-och-nato/>

12/3 2021 Altinget: Sveriges nedrustningspolitik – mer tondöv än tongivande. Debattartikel tillsammans med IKFF. Gick även ut med Altingets nyhetsbrev.

<https://www.altinget.se/sakerhet/artikel/debatt-sveriges-nedrustningspolitik-ar-mer-tondov-an-tongivande>

16/6 2021 Dagens Arena, Obegripligt från regeringen om kärnvapen. Tillsammans med IKFF.

<https://www.dagensarena.se/opinion/obegripligt-fran-regeringen-om-karnvapen/>

6/8 2021 GP, ”Minns Hiroshimadagen – och Maj Britt Theorin”. Gunnar Westberg.

https://www.gp.se/debatt/minns-hiroshimadagen-och-maj-britt-theorin-1.52402621?fbclid=IwAR02E3eSbMR6x4dfzizioMem_0IYRcgljwql40XH2MJRX5PQW9227jT6vs

PRESSMEDDELANDEN

24/10 2020 ”Omstritt kärnvapenförbud träder i kraft – men Sverige säger nej”

<https://slmk.org/nyheter/pressmeddelande-omstritt-karnvapenforbud-trader-i-kraft-men-sverige-sager-nej/>

22/1 2021 Idag förbjuds kärnvapen - men Sverige säger nej

<https://slmk.org/nyheter/idag-forbjuds-karnvapen-men-sverige-sager-nej/>

Pressmeddelande tillsammans med IKFF

16/3 2021 Storbritannien ökar antalet kärnvapen – bryter mot nedrustningsavtal.

<https://slmk.org/nyheter/storbritannien-okar-antalet-karnvapen-bryter-mot-nedrustningsavtal/>

10/6 2021 Kärnvapenkostnaderna ökade – mitt under pandemin

<https://slmk.org/nyheter/pressmeddelande-karnvapenkostnaderna-okade-mitt-under-pandemin/>

14/6 2021 När antalet stridsberedda kärnvapen ökar sätts människoliv på spel

<https://slmk.org/nyheter/pressmeddelande-nar-antalet-stridsberedda-karnvapen-okar-satts-manniskoliv-pa-spel/>

6/8 2021 76 år efter Hiroshima och Nagasaki: Organisationer inom sjukvård och humanitär sektor uppmanar Sverige att ansluta sig till FN-avtal mot kärnvapen

<https://slmk.org/nyheter/76-ar-efter-hiroshima-och-nagasaki-organisationer-inom-sjukvard-och-humanitar-sektor-uppmanar-sverige-att-ansluta-sig-till-fn-avtal-mot-karnvapen/>

6/8 2021 76 år efter Hiroshima och Nagasaki: En ny kapprustning stundar – nu måste Sverige agera

<https://slmk.org/nyheter/pressmeddelande-76-ar-efter-hiroshima-och-nagasaki-en-ny-kapprustning-stundar-nu-maste-sverige-agera/>

INTERVJUER

22/1 2021 Vetlandaposten, Nu träder kärnvapenförbudet i kraft – Generalsekreteraren från Vetlanda: "Sverige kommer gå med". Intervju med Josefin Lind.

<https://www.vn.se/logga-in/nu-trader-karnvapenforbudet-i-kraft-generalsekreteraren-fran-vetlanda-sverige-kommer-ga-med-1>

22/1 2021 Morgon i P4 Uppland. Andreas Tolf intervjuas.

<https://sverigesradio.se/morgonip4uppland?flik=senaste&date=2021-01-22>

22/1 2021 TV4, FN-förbud mot kärnvapen har inte skrivits under: "Brott mot svensk tradition". Beatrice Fihn intervjuas.

<https://www.tv4.se/klipp/va/13316113/fn-forbud-mot-karnvapen-har-inte-skrivits-under-brott-mot-svensk-tradition>

22/1 2021 GP, Nu träder FN:s kärnvapenförbud i kraft – därför gäller den inte i Sverige. David Victorin och Beatrice Fihn intervjuas.

<https://www.gp.se/nyheter/varlden/nu-trader-fn-s-karnvapenforbud-i-kraft-darför-galler-den-inte-i-sverige-1.40324324>

13/4 2021 Tidningen Syre, Fredsrörelsen sörjer Maj Britt Theorin. Josefin Lind intervjuas.

https://tidningensyre.se/2021/13-april-2021/fredsrörelsen-sorjer-maj-britt-theorin/?fbclid=IwAR1WxL_tCX6CNOMVqcQrrq6cY6vuy6mk7hXZWHjke4bX99o0wHTYsSzRm0

1/6 2021 TV4 Nyhetsmorgon, Sverige avstår att signera kärnvapenavtal: ”Det är ologiskt”. Beatrice Fihn medverkar.

<https://www.tv4.se/klipp/va/13343350/sverige-avstar-att-signera-karnvapenavtal-det-ar-ologiskt>

1/6 2021 TV4, Svenskarnas kritik mot att kärnvapenavtalet inte signeras. Inslag med Beatrice Fihn.

<https://www.tv4.se/artikel/7FVpVUU47bd6KXQOVMiAZp/svenskarnas-kritik-mot-att-kaernvapenavtalet-inte-signeras>

1/6 2021 SR Studio Ett, Hur stort är kärnvapenhotet nu? Beatrice Fihn debatterar mot socialdemokraten Kenneth G Forslund.

<https://sverigesradio.se/artikel/hur-stort-ar-karnvapenhotet-nu>

1/6 2021 Expressen TV, Sverige vill inte skriva på kärnvapenförbud: ”Argumenten går inte ihop”. Beatrice Fihn intervjuas.

<https://www.expressen.se/tv/klimat/sverige-vill-inte-skriva-pa-karnvapenfobud-argumenten-gar-inte-ihop/>

INSÄNDARE

28/10 2020 DN, ”Sverige borde skriva på FN-konvention mot kärnvapen”
Leonore Wide

8/12 2020 DN, ”Sverige ska hålla sig borta från Natos kärnvapenparaply”. Av Benny Petersson.

<https://www.dn.se/insandare/sverige-ska-halla-sig-borta-fran-natos-karnvapenparaply/>

22/1 2021 GP, ”Stefan Löfven – skriv under FN:s kärnvapenförbud”. Underskriven av Gunnar Westberg .

<https://www.gp.se/fria-ord/stefan-lofven-skriv-under-fn-s-karnvapenfobud-1.40252632>

11/3 2021 Debattartikel om kärnkraft underskriven av Elisabet Finné, medlem i SLMK, publicerad i GP, Sundsvalls tidning, Dala-Demokraten:

<https://www.st.nu/artikel/debatt-tio-ar-efter-fukushima-det-ar-viktigt-att-vi-inte-glommer-for-att-undvika-nya-katastrofer>

8/4 2021 SvD, Bernard Lown, 1921–2021. Insändare av Carl-Henrik Hybbinette.

23/8 2021 DN, Insändare om Kvinnan i fredsarbetet. Gösta Alfvén, Carin Odhner, Eva Petersson och Leonore Wide.

OMNÄMNANDEN

12/9 2020 Norran

Det är fel att jämföra Beirut med Hiroshima

<https://norrans.se/nyheter/artikel/det-ar-fel-att-jamfora-beirut-med-hiroshima/pr5v18wj>

Debattartikel där SLMK omnämns.

25/10 2020 SvD, FN:s förbud mot kärnvapen träder i kraft. SLMK:s kritik mot att Sverige står utanför omnämns. <https://www.svd.se/fns-karnvapenfobud-trader-i-kraft>

11/3 2021 Läkartidningen, Till minne av Bernard Lown. IPPNW omnämns.

<https://lakartidningen.se/aktuellt/minnesord/2021/03/till-minne-av-bernard-lown/>

19/8 2021 HD, Sverige är ryggradslöst i frågan om kärnvapen. Insändare där SLMK:s anti-atombombsdiplom till Max Tegmark nämns.

UTTALANDEN

19/8 2021 Kina bidrar till kapprustningen i världen

<https://slmk.org/nyheter/uttalande-kina-bidrar-till-kapprustningen-i-varlden/>